

Príloha č. 3
k zákonu č. 447/2008 Z. z.

Miera funkčnej poruchy a stupeň zdravotného postihnutia jednotlivých systémov

Na hodnotenie miery zdravia a stanovenie percenta miery funkčnej poruchy skúmame jednotlivé telesné, zmyslové a psychické funkcie a ich poruchy.

I. Infekčné a parazitárne choroby

<i>Druh zdravotného postihnutia</i>	<i>Miera funkčnej poruchy v %</i>
1. Tuberkulóza	
1.1. dýchacích ústrojov	40
a) počas aktivity ochorenia bez funkčného obmedzenia	50 – 60
b) počas aktivity ochorenia s funkčným obmedzením stredného stupňa s komplikáciami	70
c) počas aktivity ochorenia s funkčným obmedzením ťažkého stupňa s komplikáciami	
1.2. iných orgánov a systémov	40
a) počas aktivity ochorenia bez funkčného obmedzenia	50 – 60
b) počas aktivity ochorenia s funkčným obmedzením stredného až ťažšieho stupňa s komplikáciami	70
c) s funkčným obmedzením ťažkého stupňa s komplikáciami	
2. Infekčné a parazitárne choroby s následkami	10 – 20
2.1. ľahké poruchy funkcie niektorých orgánov a systémov	
2.2. stredne ťažké formy s recidívou alebo trvale aktívne so znížením výkonnosti funkcie orgánu	50
2.3. ťažké formy liečbou neovplyvniteľné, chronické stavy s ťažkou poruchou funkcie orgánu a s ťažkým obmedzením výkonnosti	60 – 70
3. AIDS	
3.1. zistenie HIV-infekcie bez klinických príznakov	0
3.2. syndróm lymfadenopatie	30
a) ľahká alterácia celkového stavu	50 – 80
b) stredne ťažká alterácia celkového stavu a výkonnosti	
c) ťažká alterácia celkového stavu (rozvinutie choroby, terminálna fáza, ťažké infekčné komplikácie)	90 – 100

Miera funkčnej poruchy uvedených zdravotných postihnutí sa určí podľa funkčného postihnutia chorého orgánu a celkového stavu organizmu.

II. Choroby krvi, krvotvorných orgánov a poruchy imunitných mechanizmov

<i>Druh zdravotného postihnutia</i>	<i>Miera funkčnej poruchy v %</i>
1. Málokrvnosť, nedostatok hemoglobínu (zhubná, hemolytická, panmyelopatia a pod.)	30 – 40
a) stredne ťažké prejavy	
b) ťažké prejavy (s trvalou potrebou transfúzie a imunosupresívnej liečby s obmedzením výkonnosti)	50 – 80
2. Poruchy zrážanlivosti a iné stavy krvácania	10 – 20
a) ľahká forma – ľahké krvácavé stavy	
b) stredne ťažká forma – (trombofilné stavy)	30 – 40
1. s občasným krvácaním do kĺbov	
2. s častým krvácaním do kĺbov až s počínajúcimi sekundárnymi artrotickými zmenami v kĺboch	50 – 60
c) ťažká forma (s častým krvácaním do kĺbov so sekundárnymi artrotickými zmenami – trombocytopenie)	70 – 80
3. Chronická lymfatická leukémia (lymfadenóza) a ostatné typy non-Hodgkinovho lymfómu	
a) s ľahkými prejavmi (bez známok progresie)	10 – 20
b) so stredne ťažkými prejavmi	
ba) tri roky po ukončení liečby	40
bb) počas liečby	60 – 80
c) s ťažkými prejavmi (ťažká anémia, trombocytopenia a pod.)	90 – 100
4. Plazmocytóm (myelóm)	

a) s ľahkými prejavmi (bez známkov progresie)	30
b) so stredne ťažkými prejavmi (zmeny v kostiach)	50 – 80
c) s ťažkými prejavmi (málokrvnosť, poruchy funkcie obličiek, osteolýza, patologické fraktúry, bolesti)	90 – 100
5. Hodgkinov lymfóm (lymfogranulóm)	
a) štádium I. – III. A (počas dlhodobej liečby až do jej ukončenia I)	60
b) štádium III. B – IV	
ba) do ukončenia liečby	70 – 80
bb) v plnej remisii (po troch rokoch od plnej remisii)	50
6. Chronická myeloidná leukémia (myelóza)	
a) chronická fáza v liečbe	
1. bez prejavov na celkový stav	30 – 40
2. s prejavmi na celkový stav	50 – 60
b) akcelerovaná alebo blastická fáza	70 – 80
7. Chronické myeloproliferatívne ochorenia ostatné (polycytémia vera, esenciálna trombocytémia, osteomyeloskleróza a pod.)	
a) ľahká forma	30 – 40
b) stredne ťažká forma	50
c) ťažká forma	60 – 80
d) komplexná forma	90 – 100
8. Akútne leukémie a difúzne non-Hodgkinov lymfóm (tiež v remisii)	
a) u dospelých	90 – 100
b) u detí až do skončenia liečby	100
c) pri prípadnej remisii trvajúcej päť rokov	30 – 40
9. Myelodysplastické stavy	
a) ľahká forma – bez zjavných prejavov	10 – 20
b) stredne ťažká forma – s miernymi prejavmi	30 – 40
c) ťažká forma – s ťažkými prejavmi	50 – 80
10. Niektoré poruchy mechanizmu imunity	
a) imunodeficity s občasnými klinickými prejavmi s potrebou imunomodulačnej liečby	30
b) stredne ťažké imunodeficity s rozsiahlymi a opakovanými infekčnými komplikáciami, ťažko kompenzovateľné liečbou a vyvolávajúce stredne ťažké obmedzenie výkonnosti	50
c) ťažké imunodeficity s rozsiahlymi a opakovanými infekčnými komplikáciami, rezistentné na liečbu a vyvolávajúce ťažké obmedzenie výkonnosti	60 – 80
d) ťažké imunodeficity s rozsiahlymi a opakovanými infekčnými komplikáciami, rezistentné na liečbu a vyvolávajúce úplné obmedzenie výkonnosti	90

Miera funkčnej poruchy uvedených zdravotných postihnutí sa určí podľa závažnosti hematologických zmien, fázy ochorenia, pôsobenia na iné orgány a na celkový zdravotný stav.

Poznámky:

K bodu 5.a) liečba sa začína ihneď a trvá cca dva roky

K bodu 6.b) prechod do akcelerovanej alebo blastickej fázy – hodnotí sa ako akútne leukémia

K bodu 9.a) ľahká forma (I. – II. štádium – refraktérna anémia)

b) stredne ťažká forma (II. – III. štádium – s excesom blastov)

c) ťažká forma (III. štádium – prechod do akútnej leukémie).

III. Endokrinné poruchy, poruchy výživy a premeny látok

Druh zdravotného postihnutia	Miera funkčnej poruchy v %
1. Poruchy funkcie štítnej žľazy	
a) hyperfunkcia stredný stupeň (s pretrvávajúcou tachykardiou, značná strata na váhe a pod.)	20 – 30
b) hyperfunkcia ťažký stupeň (výrazné schudnutie, tyreotoxické srdce, psychické a očné poruchy)	40 – 50
c) hypofunkcia nedostatočne kompenzovaná liečbou	20 – 30

2. Zhubný nádor štítnej žľazy	
a) včasné odstránenie v štádiu T1-2 NOMO	30 – 50
b) v priebehu onkologickej liečby alebo neliečiteľné formy	80 – 100
c) po stabilizácii (do piatich rokov od stabilizácie)	50
d) po stabilizácii (po piatich rokoch od stabilizácie)	40
e) recidívy	70 – 80
3. Chronická nedostatočnosť kôry nadobličiek (Addisonova choroba)	
a) dobre kompenzovaná liečbou	20
b) stredne ťažká forma (začínajúca adynamia, chudnutie, zníženie výkonnosti)	30 – 50
c) ťažká forma (s výraznou adynamiou, chudnutím s opakovanými krízami a podstatným znížením výkonnosti)	50 – 70
4. Zvýšená funkcia kôry nadobličiek (Cushingov syndróm, Connov syndróm, adrenogenitálny syndróm)	
a) s komplikáciami na rôznych orgánových systémoch, prejavy svalovej slabosti	40 – 50
b) iatrogénny Cushingov syndróm	10 – 30
5. Nádory nadobličiek vrátane stavov po odstránení nádorov	
a) v priebehu onkologického liečenia alebo neliečiteľné formy	80 – 100
b) po stabilizácii zdravotného stavu (dva roky od stabilizácie)	40 – 60
6. Poruchy hypotalamo-hypofyzárneho systému	
a) dobre kompenzované liečbou	20
b) prejavy na viacerých orgánoch so závažným obmedzením výkonnosti	50
7. Nádory podmozgovej žľazy	
a) v priebehu onkologického liečenia	80
b) po stabilizácii (dva roky od stabilizácie)	40
8. Cukrovka	
a) II. typu kompenzovateľná	
1) diétou (bez komplikácií DM)	30
2) diétou a perorálnou liečbou (bez komplikácií DM)	40
b) I. a II. typu kompenzovateľná inzulínom a diétou bez komplikácií	50
c) ťažko kompenzovateľná inzulínom alebo cukrovka detského veku	60
d) chronické komplikácie cukrovky (diabetická mikroangiopatia, retinopatia, neuropatia, nefropatia a diabetická noha)	70 – 80
9. Fenylketonúria	
a) u detí bez prejavov poškodenia mozgu do 18. roku veku	60
b) u dospelých bez prejavov poškodenia mozgu počas trvania liečby diétou	50
10. Mukoviscidóza (cystická fibróza)	
a) s pľúcnymi prejavmi, črevnými prejavmi mierneho stupňa (telesný vývoj zodpovedá veku)	
b) s pľúcnymi prejavmi, črevnými prejavmi so zníženou telesnou výkonnosťou	50
c) s pľúcnymi prejavmi, črevnými prejavmi ťažkého stupňa s výrazne oneskoreným telesným vývojom	60
	70 – 90
11. Obezita (morbidná, BMI viac ako 40) s metabolickými a orgánovými komplikáciami	50
12. Všetky poruchy výživy, vyžadujúce si	
a) kŕmenie cez gastrostómiu, enterostómiu	50
b) totálnu parenterálnu, enterálnu, alebo kombinovanú výživu	60 – 80

Miera funkčnej poruchy uvedených zdravotných postihnutí sa určí podľa závažnosti vlastnej choroby s prihliadnutím na sekundárne zmeny, komplikácie (odchýlky laboratórnych hodnôt od normy sa nehodnotia).

Miera funkčnej poruchy pri poruchách metabolizmu tukov a dne sa určí podľa závažnosti komplikácií jednotlivých orgánových systémov.

Pri poruchách výživy hodnotíme hmotnosť vyjadrenú podľa BMI. Pri zvýšení BMI nad 40 hovoríme o malígnej obezite, pri znížení BMI pod 18 hovoríme o podvýžive.

IV. Duševné poruchy a poruchy správania

Druh zdravotného postihnutia	Miera funkčnej poruchy v %
------------------------------	----------------------------

1. Poruchy psychického vývoja detí (poruchy hyperkinetické, poruchy správania atď.), pervazívne vývinové poruchy (napr. autizmus)	10 – 30
a) mierna porucha	40 – 50
b) stredná porucha	60 – 80
c) ťažká porucha	90 – 100
d) komplexná porucha (napr. Aspergerov syndróm)	
2. Poruchy osobnosti, správania, intelektu, komunikácie	20
a) mierne narušenie sociálnej prispôsobivosti	40 – 50
b) stredné narušenie sociálnej prispôsobivosti	50 – 60
c) ťažké narušenie sociálnej prispôsobivosti	90 – 100
d) komplexná porucha	
3. Mentálna retardácia	
a) ľahká mentálna retardácia	20 – 30
1) horné pásmo IQ 64 – 69	30 – 40
2) stredné pásmo IQ 57 – 63	50
3) dolné pásmo IQ 50 – 56	60 – 70
b) stredná mentálna retardácia (IQ 35 – 49)	80 – 90
c) ťažká mentálna retardácia (IQ 20 – 34)	100
d) hlboká mentálna retardácia (IQ pod 20)	
4. Afektívne poruchy nálady (manické, depresívne, periodické)	10
a) mierna porucha	30 – 50
b) stredná porucha	60
c) ťažká porucha	90 – 100
d) úplná porucha	
5. Neurotické stresové a somatoformné poruchy	20
a) mierna porucha	30 – 40
b) stredne ťažká porucha	50 – 80
c) ťažká porucha	90 – 100
d) komplexná porucha	
6. Schizotypové poruchy, poruchy s bludmi a halucináciami	10 – 20
a) ľahká porucha	30 – 40
b) stredná porucha	50 – 80
c) ťažká porucha	90 – 100
d) komplexná porucha	
7. Duševné poruchy a poruchy správania spôsobené psychoaktívnymi látkami	10 – 20
a) ľahká porucha	30 – 40
b) stredne ťažká porucha	50 – 80
c) ťažká porucha	90 – 100
d) úplná porucha so somatickými dôsledkami	
8. Geneticky podmienené mentálne retardácie s multiorgánovým postihnutím podľa klinického stavu (napr. M. Down)	50 – 100

Miera funkčnej poruchy uvedených zdravotných postihnutí sa určí podľa rozsahu zdravotného postihnutia, výskytu atakov, psychiatrického nálezu a psychologického nálezu, podľa narušenia sociálneho života, narušenia orientácie, intelektu, pamäti, myslenia, správania, emotivity a pri úplnom rozpade osobnosti s trvalým dozorom sociability sa určia maximálne hodnoty miery funkčnej poruchy.

Floridná schizofrénia – hodnotenie zdravotného postihnutia vzhľadom na krátku trvanie ochorenia – nie je predpoklad, že bude trvať rok a viac.

Poznámka:

K bodu 1. – k poruchám psychického vývoja detí sa zaraďuje (napr. autizmus alebo Aspergerov syndróm)

K bodu 2. – k poruchám osobnosti a správania je zaradená mentálna anorexia, ktorá musí spĺňať aj kritériá BMI pod 18

K bodu 6. – a) ľahká porucha – pri schizofrénnych reziduách

- c) ťažká porucha – pri častých relapsoch, potiažach v sociálnej prispôsobivosti
 d) komplexná porucha – ak je prítomný ťažký defekt.

V. Nervový systém (poškodenie mozgu, miechy a periférnych nervov)

<i>Druh zdravotného postihnutia</i>	<i>Miera funkčnej poruchy v %</i>
1. Centrálné neurogénne poruchy (poškodenie pyramídovej dráhy mozgu a miechy) (pri dominantnej končatine +10 % okrem bodov d, h, j, k)	50 – 70
a) ťažká monoparéza až monoplégia	60 – 80
b) ťažká hemiparéza až hemiplégia	90 – 100
c) ťažká paraparéza až paraplégia	90 – 100
d) ťažká kvadruparéza až kvadruplégia	30 – 40
e) monoparéza	50
f) hemiparéza	
g) triparéza	40
1. ľahká	50 – 80
2. stredne ťažká až ťažká	
h) paraparéza	40
1. ľahká	50 – 70
2. stredne ťažká	
i) kvadruparéza	40
1. ľahká	60 – 80
2. stredne ťažká	10
j) reziduálna paréza	
k) poruchy symbolických funkcií	10 – 20
1. ľahké	30 – 40
2. stredne ťažké	50
3. ťažké, komplexné	
2. Periférne neurogénne poruchy (poškodenie periférnych nervov)	
A. porucha líčeho nervu	20
a) jednostranná úplná	50
b) obojstranná kompletná obrna s trvalými komplikáciami	
B. Periférne neurogénne poruchy hornej končatiny (pri dominantnej končatine +10 %, pri obojstrannom poškodení +10 %)	
a) plexus brachialis	30
1. horný typ	40
2. dolný typ	50
3. horný + dolný typ(kompletná porucha)	40
b) nervus axilaris	40
c) nervus radialis	40
d) nervus ulnaris	30
e) nervus medianus	40
f) nervus radialis + axilaris	40
g) nervus radialis + ulnaris	40
h) nervus radialis + medianus	50
i) nervus radialis, ulnaris, medianus (poškodenie na predlakti)	
C. Periférne neurogénne poruchy dolnej končatiny (pri obojstrannom postihnutí +10 %)	50 – 80
a) plexus lumbosacralis	20
b) nervus glutaneus superior	20
c) nervus glutaneus inferior	40
d) nervus femoralis	10
e) nervus cutaneus femoralis	60
f) nervus ischiadicus proximálna časť	50
g) nervus ischiadicus distálna časť	30
h) nervus fibularis	30
i) nervus tibialis	
D. Porucha viacpočetných periférnych nervov a miechových koreňov (polyneuropatie, polyradikuloneuritídy)	20
a) ľahká porucha	30 – 40
b) stredná porucha	50 – 80
c) ťažká porucha	90 – 100
d) kompletná porucha	
3. Cerebelárne poruchy	20
a) ľahká porucha	30 – 40
b) stredná porucha (neocerebelárna symptomatológia)	50 – 80
c) ťažká porucha (neo + paleocerebelárna porucha)	90 – 100
d) kompletná	
4. Extrapyramidové poruchy (Parkinsonský, choreatiformný, dystónny)	20

a) ľahká porucha	40
b) stredná porucha	50 – 80
c) ťažká porucha	90 – 100
d) kompletná	
5. Kmeňové poruchy (závraty, synkopy, bulbárny syndróm)	10
a) ľahká porucha	30 – 40
b) stredná porucha	50 – 80
c) ťažká porucha	90 – 100
d) komplexná s dôsledkami na celkový stav	
6. Záchvatové poruchy	
A. Epilepsia (závažnosť postihnutia podľa frekvencie záchvatov a prítomnosti straty vedomia)	20
a) ľahká porucha – sporadické GM, alebo PM s pauzami mesiacov	30 – 40
b) stredná porucha – za rok viackrát GM, alebo PM s pauzami týždňov	50 – 80
c) ťažká porucha – GM s pauzami týždňov, alebo PM s pauzami dní	90 – 100
d) kumulácia až séria záchvatov – GM týždenne, alebo PM denne	
B. Ostatné paroxysmálne stavy (narkolepsia, kataplexia, migréna, neuralgia)	10
a) ľahká porucha – sporadické záchvaty	30
b) stredná porucha – časté záchvaty 2 – 3x do týždňa	
c) ťažká porucha – vysoká frekvencia záchvatov [podstatne častejšie záchvaty ako v bode b)]	50 – 80
d) liečbou neovplyvniteľné záchvaty s obmedzenou výkonnosťou a sekundárnymi telesnými dôsledkami	90 – 100
7. Diseminované poruchy CNS (demyelinizačné ochorenia a iné podobné zriedkavé ochorenia)	40
a) ľahká porucha (EDSS 1,0 – 3,0)	40
b) stredná porucha (EDSS 3,5 – 5,5)	50 – 60
c) ťažká porucha (EDSS 6 – 7,5)	70 – 80
d) komplexná porucha (EDSS 8,0 – 9,5)	90 – 100
8. Difúzne poruchy CNS (encefalopatie rôznej etiológie)	20
a) ľahká porucha	50
b) stredná porucha	60 – 80
c) ťažká porucha	90 – 100
d) komplexná porucha	
9. Nádory lebkovej dutiny a miechového kanála	50 – 60
a) stavy po operácii, stavy počas onkologickej liečby	50
b) po stabilizácii (do piatich rokov od stabilizácie)	
c) po stabilizácii s minimálnym až miernym reziduálnym nálezom (päť rokov od stabilizácie)	40
d) neliečiteľné formy so stredne ťažkým postihnutím	60 – 80
e) neliečiteľné formy s ťažkým postihnutím	90 – 100

Miera funkčnej poruchy uvedených zdravotných postihnutí sa určí podľa poruchy funkcie, výpadových javov, výskytu záchvatov, dĺžky trvania záchvatov, výskytu vegetatívnych porúch, topického neurologického nálezu, psychiatrického nálezu a psychologického nálezu.

Miera funkčnej poruchy sa určí podľa funkčných porúch na končatinách, porúch inervácie močového mechúra a konečníka s prihliadnutím na dominantnosť hornej končatiny.

VI. Zrak

Druh zdravotného postihnutia	Miera funkčnej poruchy v %
1. Úplná slepota oboch očí	90
2. Praktická slepota oboch očí (1/60 – 3/60)	80
3. Slabozrakosť (V 3/60 – 6/60)	
a) deti a mladiství do skončenia školskej dochádzky	80
b) dospelí	60 – 70
4. Slabozrakosť (V 6/60 – 6/18)	
a) deti do skončenia povinnej školskej dochádzky	60 – 70
b) dospelí	50 – 60
5. Výpady zorného poľa (úplné, polovičné a kvadrantové) pri strate alebo slepote druhého oka	60 – 80

6. Koncentrické zúženie pri strate druhého oka	
a) od 50° do 30° od centra	40
b) od 29° do 11° od centra	50 – 60
c) od 10° do 5° od centra	80 – 90
7. Diplopia	20
8. Strata jedného oka	30
9. Strata šošovky jedného oka pri slepote alebo strate druhého oka bez možnosti náhrady umelouvnútročnou šošovkou	
a) u detí do skončenia povinnej školskej dochádzky	60
b) dospelí	50
10. Odstránenie oka pre zhubný nádor	
a) počas onkologického liečenia	80 – 100
b) po stabilizácii zdravotného stavu (päť rokov od stabilizácie)	50
c) neliečiteľné formy	100

Tabuľka č. 1 Klasifikácia závažnosti oslabenia zraku – odporúčaná SZO

Kategoríe oslabenia zraku	Zrková ostrosť s najlepšou možnou korekciou	
	maximum	minimum
1. slabozrakosť	6/18 3/10 (0,3) 20/70	6/60 1/10 (0,1) 20/200
2. slabozrakosť	6/60 1/10 (0,1) 20/200	3/60 1/20 (0,05) 200/400
3. praktická slepota	3/60 1/20 (0,05) 20/400	1/60 (ráčanie prstov na 1m) 1/50 (0,02) 20/1200
4. praktická slepota	1/60 (ráčanie prstov na 1 m) 1/50 (0,02) 20/1200	Vnímanie svetla (svetlocit)
5. úplná slepota	Bez svetlocitu	
6.	Bez zistenia alebo bez špecifikovania – neurčené alebo nehodnotiteľné	

Miera funkčnej poruchy uvedených zdravotných postihnutí sa určí podľa miery zníženia zrakovej ostrosti s korekciou, rozsahu zorného poľa, hĺbkového videnia, okulomotoriky, slzenia, citlivosti na prach, na svetlo, ochorenia očných adnexov a adaptácie.

Miera funkčnej poruchy ptózy hornej mihalnice s úplným uzáverom očnej štrbiny, glaukómu (zelený zákal) a ostatných očných chorôb sa určí podľa stupňa zúženia zorného poľa, zrakovej ostrosti, schopnosti orientovať sa a psychického stavu.

Miera funkčnej poruchy pri výpadoch horných kvadrantov zorného poľa – ťažšie je závažnejšia ako pri výpadoch dolných kvadrantov zorného poľa.

Poznámky:

K bodu 6.c) – zorné pole o rozsahu menej ako 10 ale viac ako 5 stupňov okolo centrálnej fixácie, treba zaradiť do 3. kategórie oslabenia zraku. Zorné pole o rozsahu nie väčšom ako 5 stupňov zaradiť do 4. kategórie oslabenia zraku aj v prípade, ak zrková ostrosť je normálna.

VII. Poškodenie ORL orgánov (sluchový, rovnovážny orgán, dýchacie a hltacie orgány) a ďalšie ORL postihnutia

Druh zdravotného postihnutia	Miera funkčnej poruchy v %
1. Vrodená obojstranná praktická hluchota u detí alebo hluchota u detí, ktorá sa vyskytla až po rozvinutí reči, do skončenia prípravy na povolanie (vrátane nositeľov kochleárných	70 – 80

implantátov, podľa Fowlera viac ako 85 – 90 %)	
2. Získaná obojstranná praktická hluchota alebo hluchota u detí, ktorá sa vyskytla až po rozvinutí reči, do 18. roku veku	60 – 80
3. Obojstranná hluchota dospelých	70
a) praktická hluchota podľa Fowlera viac ako 85 %	80
b) úplná hluchota podľa Fowlera 100 %	
4. Obojstranná ťažká nedoslýchavosť u detí a dospelých zisťovaná slovnou alebo objektívnou audiometriou (aj u nositeľov kochleárných implantátov podľa Fowlera 80 % a viac)	50 – 60
	50
5. Obojstranná stredne ťažká nedoslýchavosť u detí podľa Fowlera 55 % a viac	40
6. Obojstranná stredne ťažká nedoslýchavosť u dospelých podľa Fowlera 55 % a viac	
7. Poruchy rovnováhy (objektívizovateľné poruchy vestibulárneho ústroja)	
a) ľahké závraty s hučaním v ušiach	20
b) stredne ťažké závraty (so značnou neistotou pri polohe stojmo a pri chôdzi)	50
c) ťažké závraty (so značnou neistotou pri polohe stojmo a pri chôdzi) alebo ťažký tinnitus	60 – 100
8. Komplikovaný chronický zápal stredného ucha	30
9. Strata jednej ušnice	20
10. Strata oboch ušníc	50
11. Zhubné nádory (hltnanu, mandlí, hrtanu a pod.)	
a) po odstránení nádoru pri onkologickej liečbe	
b) po stabilizácii (do piatich rokov po stabilizácii)	50 – 80
c) po stabilizácii zdravotného stavu (po piatich rokoch od ukončenia liečby)	50
d) neliečiteľné formy zhubných nádorov	40
e) recidívy	90 – 100
	70 – 80

Miera funkčnej poruchy uvedených zdravotných postihnutí sa určí podľa miery zníženia sluchu (CSS podľa Fowlera vyjadrená v percentách), poruchy reči následkom poškodenia sluchu, hučania v ušiach, bolesti v ušiach, poruchy rovnováhy, závratov, sociálnej adaptability a obmedzenia komunikačných schopností.

Kvantitatívna strata sluchu sa hodnotí bez použitia pomôcky (načúvací prístroj).

VIII. Srdce a obehové ústrojenstvo

A. Postihnutie srdca

Druh zdravotného postihnutia	Miera funkčnej poruchy v %
1. Vrodené alebo získané srdcové chyby a postihnutie veľkých srdcových ciev, ischemická choroba srdca, stavy po infarkte myokardu, chronické reumatické choroby srdca, kardiomyopatie, stavy po myokarditídach a pod.	
a) s miernym znížením výkonnosti: nijaké prejavy srdcovej a koronárnej nedostatočnosti ako dýchavičnosť, anginózne bolesti i pri silnejšom telesnom zaťažení (napríklad rýchla chôdza 7 km/hod., námahová telesná práca, záťaž viac ako 100 W, MET nad 7), EF ľavej komory 55 – 80 %	10 – 20
b) stavy zodpovedajúce NYHA II stupeň postihnutia zodpovedá poklesu výkonnosti pri stredne ťažkom zaťažení (napríklad chôdza 5 km/hod., ťažkosti pri stredne ťažkej telesnej práci a rekreačných aktivitách, maximálna záťaž 75 W, MET 4 – 6,6), EF ľavej komory 45 – 55 %	30 – 40
c) stavy zodpovedajúce NYHA III stupeň postihnutia zodpovedá podstatnému obmedzeniu bežnej fyzickej aktivity (napríklad prechádzka 3 km/hod., stúpanie po schodoch na 1. poschodie, ľahká telesná práca, maximálna záťaž 50 W, MET 2 – 3,9), EF ľavej komory pod 35 %	50 – 70
d) stavy zodpovedajúce NYHA IV zjavné prejavy srdcového zlyhania v pokoji, dlhotrvajúce obdobia srdcovej dekompenzácie, možná iba minimálna fyzická aktivita (maximálne 25 W, MET pod 2), EF ľavej komory pod 25 %	80 – 100
2. Poruchy srdcového rytmu	0 – 10
a) bez hemodynamických následkov alebo len nepatrne subjektívne ťažkosti	20 – 30

b) s ľahkými hemodynamickými poruchami, liečbou kompenzované poruchy	50 – 70
c) s ťažkými hemodynamickými poruchami (záťažová insuficiencia) alebo liečbou ťažko ovplyvniteľné poruchy	
3. Stav po operácii srdca (náhrady srdcových chlopní, operácie srdcových chýb, stavy po resekcii aneuryzmy srdcovej komory, stavy po revaskularizačných výkonoch na vencových tepnách)	20
a) s dobrým funkčným výsledkom	40
b) pri stredne zníženom výkone	50 – 80
c) pri závažnom znížení výkonu	20 – 30
4. Implantácia kardiostimulátora	20
5. Stav po koronárnej angioplastike s dobrým efektom	
6. Chronické cor pulmonale Miera funkčnej poruchy sa určí podľa porúch výkonnosti srdca a pľúc s prihliadnutím na stupeň hromadenia krvi v pľúcach a pľúcnej hypertenzie	50 – 80
7. Transplantácia srdca a pľúc	80
a) do piatich rokov od transplantácie podľa funkcie a liečby	50
b) po piatich rokoch od transplantácie podľa funkcie liečby	
8. Poruchy krvného tlaku – arteriálna hypertenzia	10
a) 1. stupeň – mierna forma	30
b) 2. stupeň – stredná forma	50 – 70
c) 3. stupeň – ťažká forma (orgánové komplikácie)	

B. Postihnutie ciev

Druh zdravotného postihnutia	Miera funkčnej poruchy v %
1. Artériovenózne píšťaly	0 – 10
a) bez hemodynamického účinku alebo porúch periférneho prekrvenia	20 – 30
b) s nepatrnými hemodynamickými vplyvmi alebo poruchami periférneho prekrvenia	50
c) s manifestnými prejavmi	
2. Aneurizmy	0 – 10
a) bez funkčnej poruchy, bez obmedzenia výkonnosti	0 – 10
b) malé periférne výdute	20 – 30
c) iné	
d) disekujúce aneurizmy aorty, veľké aneurizmy abdominálnej aorty a veľkých panvových tepien s obmedzením výkonnosti	50 – 80
3. Tepnové uzáverové choroby – uzávěry tepien dolných končatín	0 – 10
a) štádium I. podľa Fontainea na jednej dolnej končatine alebo na oboch končatinách	20 – 30
b) štádium II. podľa Fontainea s obmedzením kolaterálneho obehu, klaudikácie po 300 m – 500 m (Doppler na nohe 80 – 100 mm Hg)	50 – 60
c) štádium III. podľa Fontainea klaudikácie po 50 m – 300 m (Doppler na nohe 60 – 80 mm Hg)	70 – 80
d) štádium IV. podľa Fontainea s bolesťami v pokoji a trofickými zmenami	
4. Kŕčové žily	0 – 10
a) s nepatrným opuchom na končatine s minimálnymi trofickými zmenami na koži bez ťažkostí, jedna alebo obidve končatiny	10 – 20
b) s výraznými ťažkosťami z hromadenia krvi v žilách, prítomnými recidívami zápalu – jedna alebo obidve končatiny	30 – 50
c) s chronickými recidivujúcimi defektmi podľa rozsahu a výskytu na jednej alebo obidvoch končatinách	40 – 50
d) chronická venózna insuficiencia s defektom	50 – 60
1. jedna dolná končatina	60 – 70
2. obidve dolné končatiny	
e) posttrombotický syndróm v oblasti panvy alebo dutých žíl	0 – 10
5. Lymfedém na jednej alebo na obidvoch končatinách	
a) so zväčšením obvodu končatiny do 5 cm, bez obmedzenia pohybu	20 – 40
b) so zväčšením obvodu nad 5 cm, s obmedzením pohybu končatiny pre väčšiu hmotnosť a pre ovplyvnenie kĺbových funkcií	50 – 80
c) pri neschopnosti používať postihnutú končatinu	10
6. Funkčné srdcovo-cievne syndrómy, ortostatická hypotónia	20 – 30
a) s ľahkými klinickými prejavmi	

b) s častými závratmi a so sklonom ku kolapsom

Miera funkčnej poruchy uvedených zdravotných postihnutí sa určí podľa rozsahu a stupňa obmedzenia výkonnosti srdcovocievneho systému.

Na určenie miery funkčnej poruchy zdravotného postihnutia je menej dôležitý druh ochorenia srdca a obehového ústrojenstva ako rozdielna strata výkonu podľa už prítomného štádia ochorenia.

Pri tepnových uzáveroch na hornej končatine sa určí stupeň funkčnej poruchy tak, že sa porovnáva s inými zdravotnými postihnutiami v tejto oblasti.

Pri veľmi výrazných poruchách – lymfedéme treba brať do úvahy zoohyzenie končatiny.

Pri poruche krvného tlaku sa miera funkčnej poruchy určí po systematickej farmakoterapii a podľa preukázaných orgánových komplikácií.

IX. Dýchacia sústava

Druh zdravotného postihnutia	Miera funkčnej poruchy v %
1. Chronický zápal priedušiek bez obštrukčnej ventilačnej poruchy	10
2. Opakujúce sa zápaly pľúc s pridruženou spastickou zložkou	20
3. Chronická obštrukčná choroba pľúc: chronická obštrukčná bronchitída a emfyzém pľúc	
a) ľahký stupeň – GOLD I – zodpovedá FEV1 nad 80 % a/alebo námahové dyspnoe MMRC 0 – 1	20
b) stredný stupeň – GOLD II – zodpovedá FEV1 50 – 80 % a/alebo námahové dyspnoe MMRC 2	40
c) ťažký stupeň – GOLD III – zodpovedá FEV1 30 – 50 % a/ alebo námahové dyspnoe MMRC 3	50
d) veľmi ťažký stupeň – GOLD IV – zodpovedá FEV1 menej ako 30 %, a/alebo závažné komplikácie: chronické cor pulmonale s atakmi zlyhávania pravého srdca, alebo potreba dlhodobej domácej oxygenoterapie, a/alebo námahové dyspnoe MMRC 4	80
4. Bronchiálna astma (podľa tabuľky č. 2)	

Tabuľka č. 2 Stupne závažnosti a symptomatológia u bronchiálnej astmy

Stupeň závažnosti	Denné symptómy	Nočné symptómy	Funkcie pľúc	Miera funkčnej poruchy v %	Stupeň zdravotného postihnutia/ všeobecný kvalifikátor telesných funkcií (MKF)
a) ľahká intermitentná astma	Menej ako 1x týždenne, mierne alebo žiadne záchvaty	menej ako 2x za mesiac	FEV1 (PEF) viac ako 80 % Variabilita PEF menej ako 20 %	20	1
b) ľahká perzistujúca astma	Minimálne 1x týždenne, ale nie denne, záchvaty menej ako 2x týždenne, vplyv na aktivitu	viac ako 2x za mesiac	FEV1 (PEF) viac ako 80 % Variabilita PEF 20 – 30 %	30	2
c) stredne ťažká perzistujúca astma	Denne, záchvaty minimálne 2x týždenne, vplyv na aktivitu	viac ako 1x za týždeň	FEV1 (PEF) 60 – 80 % Variabilita PEF viac ako 30 %	40	2
d) ťažká perzistujúca astma	Stále, často, záchvaty fyzická aktivita limitovaná	časté	FEV1 (PEF) viac ako 60 % Variabilita PEF	60	3

			viac ako 30 %		
<i>Druh zdravotného postihnutia</i>		<i>Miera funkčnej poruchy v %</i>			
5. Difúzne parenchýmové ochorenia pľúc (pneumokoniózy, exogénna alergická alveolitída, pľúcne fibrózy, kolagenózy, poškodenie liekmi a i.), s dokázanou poruchou difúznej kapacity pľúc (parameter DCOSB) a /alebo reštrikčnou ventilačnou poruchou (parameter vitálna kapacita FVC), ďalej stavy po operácii pľúc					
a) námahové dyspnoe MMRC 0 – 1 a/alebo vitálna kapacita pľúc viac ako 80 % alebo DCOSB 60 – 80 % (NYHAI)		20			
b) námahové dyspnoe MMRC 2 a/alebo vitálna kapacita pľúc 60 – 80 % alebo DCOSB 40 – 60 % (NYHAI)		40			
c) námahové dyspnoe MMRC 3 a/alebo vitálna kapacita pľúc menej ako 60 % alebo menej ako 40 % (NYHAIII)		50			
d) chronické cor pulmonale s atakmi zlyhávania pravého srdca alebo potreba dlhodobej domácej oxygenoterapie alebo MMRC 4 (NYHAIV)		80			
6. Zhubné nádory (bronchiálne alebo pľúcne)		80			
a) počas chemoterapie, aktinoterapie, chirurgickej liečby		100			
b) neliečiteľné formy		50			
c) stav po stabilizácii (do piatich rokov od stabilizácie)		40			
d) stav po stabilizácii zdravotného stavu (po piatich rokoch od stabilizácie) s ľahkým obmedzením pľúcnych funkcií		60 – 80			
e) obmedzenie pľúcnej funkcie stredného až ťažkého stupňa		70 – 80			
f) recidívy					
7. Bronchiálna astma u detí, astmatický syndróm					
a) ľahká forma – astmatické bronchitídy bez trvalého obmedzenia ventilačnej poruchy pľúc, ktoré trvajú aspoň šesť týždňov v roku		20 – 30			
b) stredná forma – stredne ťažké perzistujúce astmatické bronchitídy trvajúce aspoň dva až tri mesiace v roku s trvalou ventilačnou poruchou pľúc ľahkého až stredného stupňa		30 – 50			
c) ťažká forma – trvalá ventilačná porucha stredne ťažkého až ťažkého stupňa		50 – 70			
d) veľmi ťažká forma – trvalá globálna dychová nedostatočnosť s prejavmi dekompenzácie		80 – 90			
8. Sarkoidóza					
a) zväčšenie vnútrohruďných uzlín s ľahkým funkčným obmedzením a klinickou symptomatológiou		20			
b) postihnutie pľúc s klinickou symptomatológiou		50 – 70			
9. Ústna dutina a horné dýchacie cesty					
a) defekt pier so stálym sľinotokom s poruchou reči a príjmu potravy		20 – 30			
b) ťažká porucha funkcie jazyka, artikulácie, žuvania s možnosťou prijímať len tekutú stravu		20 – 30			
c) rozsiahly defekt podnebia s protézou		50 – 60			
d) strata podnebia bez možnosti korekcie protézou s poruchou reči a príjmu potravy		20			
e) vrodené rázštep pier, čeľustí, podnebia u detí do dosiahnutia dobrého funkčného stavu orofaciálnej sústavy		50 – 60			
f) stavy po operáciách rázštep pier, čeľustí, podnebia u dospelých podľa poruchy reči a prehltnutia		50 – 60			
g) izolovaný rázštep pier alebo podnebia		20 – 30			
h) trvalá tracheostómia (celkový stav, komplikácie)		20 – 30			
i) obojstranná obrna nervu recurrens s poruchou hlasu		50 – 60			
j) poruchy artikulácie a hlasu		30			
1. ťažko zrozumiteľná reč					
2. nezrozumiteľná reč					
3. ťažká zajakavosť		20 – 30			
k) nádory slinných žliaz		50 – 60			
1. benígne		20 – 30			
2. malígne do ukončenia liečby		20			
3. po stabilizácii stavu (do piatich rokov od stabilizácie)		60			
4. po stabilizácii stavu (po piatich rokoch od stabilizácie)		40			
5. neliečiteľné formy		50			
6. recidívy		90			
l) iné poruchy priechodnosti dýchacích ciest (podľa ovplyvnenia dýchania a výkonnosti)		60			
10. Chronický zápal prínosových dutín ťažkého stupňa s komplikáciami (hnisavá sekrécia, dráždenie trojklaného nervu, tvorba polypov, vnútrolebkové, očné)		20 – 30			
11. Úplná strata čuchu		20 – 40			
		10 – 20			

Miera funkčnej poruchy uvedených zdravotných postihnutí sa určí podľa vplyvu vlastnej

choroby na celkový stav, pôsobenia a dôsledkov na ostatné orgány. Pri sarkoidóze sa určí podľa rozsahu obmedzenia pľúcnych funkcií.

Klasifikácia GOLD:

Na klasifikáciu dýchavice, ktorá sprevádza nielen CHOCHP (chronické obštrukčné choroby pľúc) ale aj ostatné pľúcne choroby, sa používa aj stupnica MMRC (Modified Medical Council Dyspnea scale). Táto uvedená stupnica nahrádza stupnicu NYHA (pôvodne určená na označenie stupňa poruchy dýchania pri kardiovaskulárnych chorobách).

Tabuľka č. 3 Klasifikácia dušnosti podľa MMRC:

Štádium	Popis funkčného postihnutia pri CHOCHP
0	Bez dyspnoe s výnimkou veľkej záťaže
1	Dyspnoe pri ponáhaní sa po rovine alebo chôdza do rovného kopca
2	Pre dyspnoe chodí pomalšie ako rovesníci alebo musí zastaviť pri chôdzi svojím tempom po rovine
3	Zastaví sa pre dyspnoe po prejdení 100 yardov (metrov) alebo po niekoľkých minútach chôdze po rovine
4	Dyspnoe, ktoré nedovolí opustiť dom, alebo dyspnoe pri obliekaní a vyzliekaní

X. Tráviace ústrojenstvo

A. Ochorenie pažeráka

Druh zdravotného postihnutia	Miera funkčnej poruchy v %
1. Trakčný a pulzný divertikul (podľa veľkosti a ťažkosti)	10
a) bez podstatnej prekážky pri prijímaní potravy	40
b) so značnou prekážkou pri prijímaní potravy	
2. Funkčná alebo organická stenóza pažeráka	10
a) bez podstatnej prekážky pri prijímaní potravy	30
b) s poruchou pri prijímaní potravy	50
c) so značnou poruchou výživy a výkonnosti	
3. Maligný nádor pažeráka	60 – 80
a) po radikálnej a onkologickej liečbe nádoru a podľa stavu výživy	50
b) po stabilizácii zdravotného stavu – trvale	90 – 100
c) po stabilizácii zdravotného stavu so značným úbytkom výživy a výkonnosti	70 – 80
d) recidívy	
4. Totálna náhrada pažeráka s poruchou príjmu potravy, s obmedzením výživy a výkonnosti, so zohľadnením prípadného zošlychujúceho pôsobenia	70 – 90

B. Ochorenie žalúdka

Druh zdravotného postihnutia	Miera funkčnej poruchy v %
1. Chronické, recidivujúce vredy žalúdka a dvanástnika	10
a) recidivujúce (po dvoch až troch rokoch)	30
b) s častejšími recidívami ochorenia	50
c) s trvalým výrazným znížením výživy a výkonnosti s komplikáciami	
2. Totálne odstránenie žalúdka (hodnotí sa vplyv na stav výživy a úbytok výkonnosti, prípadné komplikácie)	50 – 80
3. Chronická gastritída (ireverzibilná zmena sliznice žalúdka)	0 – 10
a) bez podstatných klinických prejavov	30 – 50
b) s úbytkom výživy a výkonnosti alebo s výraznými komplikáciami	
4. Dráždivý žalúdok (funkčná porucha)	10
5. Čiastočné odstránenie žalúdka, gastroenteroanastomóza	10 – 20
a) s dobrou funkciou	30 – 50
b) s komplikáciami (napríklad dumpingový syndróm, ulcus pepticum)	

6. Čiastočné alebo úplné odstránenie žalúdka pre malignitu (treba počkať spravidla päť rokov, či bola liečba úspešná)	50
a) pri čiastočnom odstránení žalúdka vo včasnom štádiu (early cancer – T1 – NOMO)	80
b) po čiastočnej alebo úplnej resekcii žalúdka pri prebiehajúcom onkologickom liečení	
c) po stabilizácii zdravotného stavu a podľa stavu výživy (do piatich rokov od stabilizácie)	50
d) po stabilizácii zdravotného stavu a podľa stavu výživy (po piatich rokoch od stabilizácie)	40 – 50 70 – 80
e) recidívy	90 – 100
f) neliečiteľné formy	

C. Ochorenie tenkého a hrubého čreva

Druh zdravotného postihnutia	Miera funkčnej poruchy v %
1. Chronický zápal čriev, divertikulitída, divertikulóza, čiastočné resekcie čreva alebo iné črevné poruchy	30
a) s miernou poruchou funkcie	40 – 50
b) s trvalými symptómami (napríklad hnačky, spazmy a pod.)	60
c) so značným úbytkom hmotnosti a výkonnosti	
2. Colitis ulcerosa (idiopatická proktokolitída, Crohnova choroba)	20
a) s miernym účinkom na celkový stav (hnačky, znížená výkonnosť)	
b) so stredne závažným účinkom na celkový stav (trvalé alebo často recidivujúce zápaly sliznice s krvácaním)	50
c) s ťažkým účinkom na celkový stav a výkonnosť (perforácie, opakované operácie, malnutícia)	60 – 80
3. Črevné malabsorpcie (coeliakia, sprue, malabsorpcia spôsobená intoleranciou)	40 – 50
a) u dospelých pri diétoterapii podľa závažnosti klinických príznakov	50
b) u detí do skončenia povinnej školskej dochádzky	
c) na liečbu rezistentné pokročilé formy u dospelých so znížením stavu výživy a výkonnosti	50 – 70
4. Po odstránení malígneho tumoru čreva	
a) po odstránení lokalizovaných črevných nádorov z oblasti tračníka alebo rekta vo včasnom štádiu (T1 – NOMO Dukes A) počas onkologickej liečby	60 80
b) s vytvorením trvalej kolostómie	60
c) počas onkologickej liečby bez vytvorenia kolostómie	50
d) po stabilizácii zdravotného stavu podľa stavu výživy (do piatich rokov od stabilizácie)	40 – 50
e) po stabilizácii zdravotného stavu podľa stavu výživy (po piatich rokoch od stabilizácie)	70 – 80
f) recidívy	90 – 100
g) neliečiteľné formy	
5. Stavy po odstránení podstatnej časti tenkého alebo hrubého čreva (nenádorové príčiny)	60 – 80 50
a) tenkého čreva s poruchami výživy (prejavy malabsorpcie)	
b) hrubého čreva	
6. Zrasty v brušnej dutine	10 20 – 30
a) bez výraznejšej klinickej symptomatológie	
b) s poruchami pasáže (striedanie hnačiek a obstipácie)	50
c) s poruchami pasáže (striedanie hnačiek a obstipácie) a poruchami výživy (malabsorpcia)	50 – 60
d) s častými recidivujúcimi ileóznymi stavmi	
7. Hemoroidy	10 20
a) bez výrazných ťažkostí s občasným krvácaním	
b) s častými recidivujúcimi zápalmi, trombotizovaním alebo silnejším krvácaním	
8. Vyvrátenie konečníka	10 30
a) malý reponibilný	
b) trvalý s krvácaním	
9. Slabosť zvierača ritného otvoru	50 70
a) s občasným odchodom stolice	
b) s úplným odchodom stolice – inkontinencia	
10. Perianálne pišťaly	10 30 – 50
a) bez stálej sekrécie	

b) s častou alebo trvalou sekreciou	50
11. Umelý ritný otvor	70
a) s dobrou možnosťou uzáveru (možnosť používania kolostomického pásu)	
b) bez možnosti uzáveru	

Diagnóza coeliakie u detí a dospelých dosahuje minimálne 50 % miery funkčnej poruchy (aj pri stabilizácii ochorenia).

Pri rozsiahlom vyvrátení konečníka, kolostómii, ileostómii a silne secernujúcich sterkorálnych fistúl treba hodnotiť aj zásah do psychickej oblasti jedinca (najmä obmedzenie spoločenského styku, sexuálneho života atď.).

Vyvrátenie konečníka, hemoroidy a rektálne píšfaly treba hodnotiť podľa lokality, rozsahu, funkcie zvierača a črevnej stený.

D. Ochorenie pečene, žľčových ciest, podžalúdkovej žľazy

<i>Druh zdravotného postihnutia</i>	<i>Miera funkčnej poruchy v %</i>
1. Chronická nebiliárna a biliárna hepatitída (podľa biochemickej aktivity)	10 – 20
a) ľahkého stupňa	20 – 40
b) stredného stupňa	50 – 90
c) ťažkého stupňa	
2. Cirhóza pečene (podľa Child-Pughovej klasifikácie)	20 – 30
a) štádium A	50
b) štádium B	50 – 70
c) štádium C	50 – 70
d) portálna hypertenzia po skratovej operácii	
3. Steatóza nealkoholická steatohepatitída, toxické poškodenie pečene	10
a) s ľahkou biochemickou aktivitou	20 – 40
b) so strednou biochemickou aktivitou	50 – 60
c) s ťažkou biochemickou aktivitou	50 – 70
4. Resekcia pečeneového laloka, segmentu	
5. Malígne nádory pečene, žľčníka, žľčových ciest, podžalúdkovej žľazy	90 – 100
a) počas onkologickej liečby	50
b) po stabilizácii zdravotného stavu (do piatich rokov od stabilizácie)	40 – 50
c) po stabilizácii zdravotného stavu (po piatich rokoch od stabilizácie)	70 – 80
d) recidívy	90 – 100
e) neliečiteľné formy	
6. Transplantácia pečene (podľa funkčného nálezu, stavu výživy)	70
a) v prvom roku	50 – 70
b) po roku podľa biochemickej aktivity	
7. Chronické zápaly intrahepatálnych žľčových ciest	10 – 20
a) ľahkého stupňa	20 – 40
b) stredného stupňa	50 – 90
c) ťažkého stupňa	
8. Ochorenia žľčových ciest (litiáza, chronické recidivujúce zápaly, dyskinéza)	10
a) s kolikami s odstupom niekoľkých mesiacov, zápalov s odstupom rokov	20
b) s častejšími kolikami a so zápalmi, s intenzívnymi ťažkosťami	40 – 50
c) s dlhotrvajúcimi zápalmi alebo komplikáciami, podľa stavu výživy	
9. Strata žľčníka	20
a) so zvyškovými funkčnými poruchami, postcholecystektomický syndróm	40
b) pri dlhšie trvajúcich kolikách	
10. Chronické ochorenie podžalúdkovej žľazy podľa účinku na celkový zdravotný stav, častotť a rozsah bolesti	10
a) čiastočné zníženie výkonnosti, slabšia výživa, dyspeptické ťažkosti, hnačky	40
b) zníženie výkonnosti, oslabenie výživy, častejšie hnačky	50
c) výrazné zníženie výživy a výkonnosti, tukové stolice	

Pri ochoreniach pečene používať klasifikáciu vývojového štádia chronickej hepatitídy a cirhózy pečene podľa Childa a Puga.

E. Prietrž

Druh zdravotného postihnutia	Miera funkčnej poruchy v %
1. Slabinová, skrotálna alebo stehenná prietrž podľa veľkosti a reponibility	10
a) jedno- alebo obojstranná bez klinickej symptomatológie	20
b) pri klinickej symptomatológii (bolesti, obmedzenie pohybu pri záfaži a pod.)	10
2. Pupočná prietrž alebo prietrž v bielej línii podľa klinickej symptomatológie	10
3. Prietrž v jazvách po brušnej operácii	10
a) bez výraznej symptomatológie podľa veľkosti	20
b) so značným obmedzením brušného lisu	30
c) pri poruchách pasáže bez značných komplikácií	50
d) pri častých recidivujúcich prejavoch ileózných stavov	60
e) stavy po operácii a reoperácii s rekonštrukciou brušnej steny	
4. Prietrž bránice	10
a) pažeráková sklzná prietrž	10
b) iné malé bránicové prietrže bez podstatnej funkčnej poruchy	20
c) väčšie bránicové prietrže podľa stupňa funkčnej poruchy (refluxná ezofagitída)	
d) prietrž s rozsiahlym premiestnením brušných orgánov s poruchami pasáže a s vplyvom na kardiopulmonálny systém	50 – 60
	10
5. Hydrokéla a varikokéla	

Miera funkčnej poruchy sa pri organických a funkčných ochoreniach zažívacieho traktu určí podľa stupňa a úbytku výkonnosti, stupňa orgánových porúch a podľa potreby osobitných režimových opatrení. Pri alergicky podmienených ochoreniach má význam zamedzenie pôsobenia alergénov.

Po selektívnej proximálnej vagotómii prichádza hodnotenie miery funkčnej poruchy do úvahy, ak sú prítomné črevné poruchy (hnačky), alebo pretrvávajú účinky základného ochorenia.

Pri poruchách výživy hodnotíme hmotnosť vyjadrenú podľa BMI. Pri zvýšení BMI nad 40 hovoríme o malígnej obezite, pri znížení BMI pod 18 hovoríme o podvýžive.

XI. Ochorenie kože

Druh zdravotného postihnutia	Miera funkčnej poruchy v %
1. Jazvy po popálení alebo poleptaní na ploche	20 – 40
a) do 40 % kožného krytu	50 – 60
b) nad 40 % kožného krytu	
2. Dekubity na ploche	20 – 30
a) do 5 % kožného krytu	60 – 80
b) nad 5 % kožného krytu	
3. Ekzémy	
a) chronický ekzém (napr. kontaktný ekzém) na viditeľných častiach tela (ťažšieho stupňa podľa rozsahu)	30 – 40
b) endogénny ekzém, atopická dermatitída s dlhotrvajúcimi prejavmi generalizovaného charakteru, dermorespiračný syndróm	30 – 50
c) seboroický ekzém ťažšieho stupňa s postihnutím viditeľných častí tela	50 – 60
	10 – 20
4. Acne vulgaris a rosacea	
	30 – 50
5. Hlboké formy akné a rinophýma	
	30 – 50
6. Acne conglobata s opakovanou tvorbou píšťal, vredov a trvalou premenou tkaniva na jazvy	

7. Systémové ochorenia spojivového tkaniva (lupus erythematosus, dermatomyozitída, sklerodermia)	
a) kožné zmeny ohraničené na predilekčných miestach alebo pri väčšom rozšírení, podľa funkčného postihnutia	20 – 30
b) rozsiahle kožné zmeny, ulcerácie, obmedzenie pohybov v kĺboch, postihnutie vnútorných orgánov	60 – 80
8. Pluzgierovité kožné ochorenia (napríklad pemfigus)	30 – 50
a) chronické stredne ťažké až ťažké postihnutie kože a slizníc	60 – 80
b) generalizované postihnutie kože a slizníc	
9. Psoriasis vulgaris, chronické formy parapsoriázy	10 – 20
a) s výskytom na predilekčných miestach	50
b) generalizovaná forma s kĺbovým postihnutím, remisiami trvajúcimi niekoľko mesiacov	60 – 80
c) generalizovaná ťažká forma postihujúca celý povrch tela bez období zlepšenia	
10. Erythrodermia	20 – 30
a) pri miernej intenzite zápalového procesu	50
b) pri vysokej intenzite zápalového procesu s ťažkou alteráciou celkového stavu	
11. Ichtyóza	20 – 30
a) stredne ťažká forma dlhodobo postihujúca trup a končatiny	60 – 80
b) ťažká forma postihujúca celý povrch tela	
12. Dermatomykózy	
a) postihnutie nechťových platničiek rúk a nôh, príslušných častí kože, tiež v intertriginózných priestoroch	10 – 30
b) systémové mykózy (napr. kandidóza, histoplazmóza, kokcidiomykóza) s rozsiahlymi prejavmi na koži, s postihnutím niekoľkých vnútorných orgánov, systémov s alteráciou celkového stavu	50 – 60
13. Iné chronické rozsiahle dermatózy a ich komplikácie (II. a III. st. lymfkej boreliózy, kožné Tbc, následky vrodeného a získaného syfilisu)	40 – 60
14. Vrodené poruchy kože	30 – 50
a) rohovatenia	30 – 50
b) vrodené poruchy súdržnosti kože	40 – 50
c) iné vrodené poruchy kože	
15. Recidivujúci eryzipel podľa stupňa lymfedému alebo obmedzenia pohyblivosti	20 – 30
16. Recidivujúci rozsiahly opar	20 – 30
17. Choroby vlasov alebo kožného farbiva	10 – 20
a) čiastočná strata	30 – 40
b) úplná strata	
18. Maligné tumory kože (s výnimkou malých bazaliómov)	40
a) po odstránení v počiatočnom štádiu	80 – 90
b) v pokročilom štádiu alebo neliečiteľné formy	50
c) po stabilizácii zdravotného stavu (do piatich rokov od stabilizácie)	40 – 50
d) po stabilizácii zdravotného stavu (po piatich rokoch od stabilizácie)	70 – 80
e) recidívy	

Miera funkčnej poruchy sa pri kožných ochoreniach určí podľa druhu, rozšírenia, plochy, lokality, účinku na celkový stav, sprievodné prejavy ako svrbenie, mokvanie, pálenie, zápach, tvorba jaziev. Zohľadňujú sa aj sprievodné komplikácie iných orgánov.

XII. Pohybový a podporný aparát

A. Chrbtica, choroby kĺbov, zápalové reumatické ochorenie, iné choroby kostí, chrupaviek, šliach, svalov

Druh zdravotného postihnutia	Miera funkčnej poruchy v %
1. Poruchy chrbtice	
a) zlomeniny tela stavca do 1/4 výšky tela stavca, spondylolistéza I. a II. stupňa, vrodené chyby a deformácie, stavy po operáciách s ľahkou poruchou statiky a dynamiky chrbtice	10
b) degeneratívne zmeny na chrbtici a medzistavcových platničkách, stavy po operáciách s trvalým postihnutím funkcie a častými recidívami a dráždenia nervov a svalov	

s poruchou svalového korzetu stredného stupňa, so strednou poruchou dynamiky a statiky chrbtice	30
c) ostatné postihnutia chrbtice s ťažkým stupňom poruchy funkcie (napr. skoliózy II. až IV. stupňa), s výraznou deformitou hrudníka s prihladnutím na stupeň kardiopulmonálnej insuficiencie chronického charakteru, spondylolistézy III. a IV. stupňa, primárna diseminovaná hyperostóza s ankylozou vo viacerých segmentoch chrbtice	40 – 50
d) stavy po operácii chrbtice a medzistavcových platničiek, rozsiahle degeneratívne zmeny III. a IV. stupňa s ťažkými poruchami funkcie (recidivujúcimi chronickými iritáciami nervov až radikulopatiami s motorickým deficitom na periférii trvalého charakteru, insuficiencia svalového korzetu)	50 – 60
2. Scheuermannova choroba s trvalou statodynamickou poruchou funkcie (hodnotí sa po 18. roku veku života)	10
a) ľahký stupeň poruchy funkcie s chronickou vertebralgíou	30
b) stredný a ťažký stupeň poruchy funkcie s nosením korzetu	40
c) ťažká porucha s nosením korzetu	
3. Spondylartritída ankylozujúca – Bechterevova choroba	30
a) stredne ťažká forma (III. a IV. stupeň)	50
b) ťažké formy (V. stupeň)	70 – 100
c) ťažký stupeň postihnutia chrbtice s ankylozou bedrových kĺbov	
4. Artropatie, zápalové reumatické ochorenia, iné choroby kostí, chrupaviek, vnútornej výstelky kĺbu a šliach (chondropatie, synovitídy, tendovaginitídy, entezopatie atď.)	
a) ľahké formy, zriedkavo recidivujúce, s trvalou poruchou funkcie postihnutého kĺbu alebo iných anatomických štruktúr pri trvalom postihnutí výkonu práce horných končatín a dolných končatín	10 – 20
b) stredne ťažké formy, občas recidivujúce, so strednou poruchou funkcie, ktorá trvale obmedzuje výkonnosť organizmu	30 – 40
c) ťažké formy, liečebne neovplyvniteľné, trvale aktívne s progresiou, s výraznými deštruktívnymi zmenami, s ťažkou poruchou funkcie, ktorá postihuje viac kĺbov horných končatín, dolných končatín a chrbtice, ťažké deformity s ťažkou poruchou pohyblivosti s polytopnou lokalizáciou a orgánovým postihnutím	50 – 60
5. Osteoporóza, osteomalácia, osteopatia	20 – 40
a) ľahká až stredná forma lokálna alebo generalizovaná	
b) ťažká forma so zvýšenou lomivosťou kostí s výrazným obmedzením pohyblivosti a výskytom jednej a viacerých kompresívnych zlomenín tela stavca	50 – 70
6. Chronická osteomyelitída	20 – 30
a) ľahký stupeň – lokalizovaná nepatrná aktivita, drobné hnisanie vo fistule	
b) stredný stupeň, rozsiahlejší proces, častá alebo trvalá sekrécia z fistuly s obmedzením pohyblivosti s prihliadnutím na dominantnosť hornej končatiny a pri dolnej končatine, ak ide o lokalizáciu na váhonosných kĺboch alebo na chodidle	30 – 40
c) ťažký stupeň – časté ťažké ataky, s horúčkou, vysokou FW, zreteľná infiltrácia mäkkých častí, sekrécia z fistuly a vylučovania sekvesterov, ťažký stupeň obmedzenia pohyblivosti a výkonnosti (opakovaný neúspech konzervatívnej aj operatívnej liečby)	50 – 70
7. Stavy po zlomenine rebier (iba sériové zlomeniny rebier)	20
a) ľahký stupeň obmedzenia ventilácie	30 – 40
b) stredný stupeň obmedzenia ventilácie	50 – 70
c) ťažký stupeň obmedzenia ventilácie	
8. Stavy po úrazoch panvy	10 – 20
a) ľahká porucha obmedzujúca len dlhodobé státie a chôdzu	
b) stredne ťažká porucha s porušením statiky a dynamiky dolných končatín a driekovej chrbtice	30 – 40
c) ťažké poruchy hybnosti dolných končatín, porucha funkcie zvieráčov	50 – 70
9. Malígne nádory svalov, kostí a kĺbov	80
a) stavy po operácii pri prebiehajúcom onkologickom liečení	50
b) stavy po stabilizácii zdravotného stavu (do piatich rokov od stabilizácie)	40 – 50
c) stavy po stabilizácii zdravotného stavu (po piatich rokoch od stabilizácie)	90 – 100
d) neliečiteľné formy	70 – 80
e) recidívy	
10. Malý vzrast, telesná výška po skončení rastu	50
a) do 120 cm	40
b) do 130cm	30
c) do 140 cm	
11. Svalové ochorenia	
1. myopatie, kongenitálne, progresívne svalové dystrofie (Duchenneov, Beckerov typ	

a pod.), zápalové myozitídy, polyomyozitídy a pod., metabolické a endokrinné	30 – 50
a) ľahká forma s obmedzením hýbavosti	60 – 80
b) stredne ťažká forma s výrazným obmedzením hýbavosti	80 – 100
c) ťažká forma (imobilita)	
2. myasténia gravis, myastenický syndróm	20
a) ľahká forma	50
b) stredne ťažká forma s obmedzením hýbavosti	60 – 80
c) ťažká forma s výrazným obmedzením hýbavosti	
12. Poúrazové svalové ochorenia (pri dominantnej končatine +10 %)	10
a) ľahká forma (napríklad odtrhnutie dlhej hlavy dvojhlavového svalu)	20 – 30
b) stredne ťažká forma s funkčným obmedzením	50
c) ťažká forma s výrazným funkčným obmedzením	

B. Postihnutie končatín

B. 1. Horné končatiny

<i>Druh zdravotného postihnutia</i>	<i>Miera funkčnej poruchy v %</i>
1. Strata oboch horných končatín (vrodená alebo získaná v zmysle anatomického alebo funkčného chýbania)	100
2. Úplná strata jednej hornej končatiny a jednej dolnej končatiny (vrodená alebo získaná v zmysle anatomického alebo funkčného chýbania)	100
3. Strata jednej hornej končatiny v ramennom kĺbe alebo s veľmi krátkym kýptom (ramena) (pri dominantnej končatine +10 %)	60
4. Strata jednej hornej končatiny v ramene alebo v laktovom kĺbe (pri dominantnej končatine +10 %)	50
5. Strata jednej hornej končatiny v predlaktí (pri dominantnej končatine +10 %)	50
6. Strata jednej ruky (celej) (pri dominantnej končatine +10 %)	50
7. Strata všetkých piatich prstov jednej ruky alebo iná strata úchopovej schopnosti jednej ruky (pri dominantnej končatine +10 %)	50
8. Strata všetkých desiatich prstov na rukách	70 – 90
9. Strata jednotlivých prstov na ruke (pri dominantnej končatine +10 %)	30
a) strata jedného palca	50
b) strata dvoch palcov	20
c) strata ukazováka, prostredníka, prstenníka	0
d) strata malíčka	30
e) strata prvého a druhého prsta, prvého a tretieho prsta, prvého a štvrtého prsta	30
f) strata druhého a tretieho prsta, druhého a štvrtého prsta	30
g) strata prvého a piateho prsta, druhého a štvrtého prsta	30
h) strata tretieho a štvrtého prsta, tretieho a piateho prsta	50
i) strata štvrtého a piateho prsta	50
j) strata troch prstov s palcom	40
k) strata štyroch prstov s palcom	80
l) strata štyroch prstov (palec zachovaný)	
m) strata druhého až piateho prsta na oboch rukách	20
10. Stuhnutie ramenného kĺbu v priaznivej polohe pri pohyblivom ramennom kĺbe (pri dominantnej končatine +10 %)	50
11. Stuhnutie v ramennom kĺbe v nepriaznivom postavení alebo porušenej pohyblivosti ramenného kĺbu ťažkého stupňa (pri dominantnej končatine +10 %)	10
12. Obmedzenie pohyblivosti jedného ramenného kĺbu (pri dominantnej končatine +10 %)	20

a) ľahkého stupňa (elevácie do 120°, primerané obmedzenie rotácie, vystretie, ohnutie)	50
b) stredného ťažkého stupňa (elevácie do 90°, primerané obmedzenie rotácie, vystretie, ohnutie)	20
c) ťažkého stupňa (elevácie do 10 st., rotácie takmer 0)	40
	50
13. Obmedzenie pohyblivosti oboch ramenných kĺbov	
a) ľahkého stupňa	
b) stredne ťažkého stupňa	
c) ťažkého stupňa	10
	30
	40
14. Instabilita ramenného pletenca (pri dominantnej končatine +10 %)	
a) ľahkého stupňa (subluxácie)	10
b) stredne ťažkého stupňa (zriedkavé luxácie)	
c) ťažkého stupňa (časté luxácie)	
15. Pseudoartróza kľúčnej kosti	30
16. Pseudoartróza ramennej kosti (pri dominantnej končatine +10 %)	50
a) stabilná	
b) instabilná	10
17. Obmedzenie pohyblivosti lakťového kĺbu (pri dominantnej končatine +10 %)	20 – 30
a) ľahkého stupňa (vystretie/ohnutie 0° – 30° – 120°)	
b) ťažšieho stupňa (najmä ohnutie, vrátane obmedzenia rotácie predlaktia)	20
18. Stuhnutie lakťového kĺbu (pri dominantnej končatine +10 %)	40
a) v priaznivom postavení	
b) v nepriaznivom postavení	30 – 40
19. Pseudoartróza vretennej a lakťovej kosti (pri dominantnej končatine +10 %)	
20. Stav po zlomenine vretennej kosti a lakťovej kosti zhojenej s dislokáciou a funkčnou poruchou susedných kĺbov (pri dominantnej končatine +10 %)	20
	30
	40
a) ľahký stupeň	
b) stredne ťažký stupeň	
c) ťažký stupeň	10
21. Obmedzenie pohyblivosti zápästia (pri dominantnej končatine +10 %)	30
a) ľahkého stupňa (vystretie/ohnutie 30° – 0° – 40°)	
b) ťažšieho stupňa (vystretie/ohnutie)	10
22. Stuhnutie zápästia (pri dominantnej končatine +10 %)	40
a) v priaznivom postavení (ľahká dorzálna extenzia možná)	
b) v nepriaznivom postavení	
23. Stav po zlomenine zápästných kostí alebo po zlomenine jednej záprstnej kosti a viacerých záprstných kostí s poruchou funkcie ruky (pri dominantnej končatine +10 %)	10
	30
	40
a) ľahký stupeň	
b) stredne ťažký stupeň	
c) ťažký stupeň	20 – 40
24. Poúrazové aseptické nekrózy zápästných kostí (aktívne štádium dva roky) (pri dominantnej končatine +10 %)	

B. 2. Dolné končatiny

Druh zdravotného postihnutia	Miera funkčnej poruchy v %
1. Strata oboch dolných končatín v stehne	100
2. Strata jednej dolnej končatiny v stehne a jednej dolnej končatiny	

v predkolení s krátkymi amputačnými kýpťami s výrazne zníženou funkciou amputovaného kýtľa	80 – 90
	100
3. Úplná strata jednej dolnej končatiny a jednej hornej končatiny	
4. Strata jednej dolnej končatiny v bedrovom kĺbe alebo s veľmi krátkym amputačným kýpťom	80
	60
5. Strata jednej dolnej končatiny v stehne po kolenný kĺb	50
6. Strata jednej dolnej končatiny v predkolení s dostatočnou funkciou kýtľa a kĺbu	60
7. Strata oboch dolných končatín v predkolení	80
a) dobrá funkčnosť amputačných kýpťov	
b) oslabená funkčnosť amputačných kýpťov (zlé hojenie)	
8. Strata nohy v členkovom kĺbe s dobrou alebo s oslabenou funkciou amputačného kýtľa	30
a) jednostranná s dobrou funkciou	40
b) jednostranná s oslabenou funkciou	50
c) obojstranná s dobrou funkciou	70
d) obojstranná s oslabenou funkciou	
9. Strata nohy v Chopartovom kĺbe s dobrou alebo s oslabenou funkciou amputačného kýtľa	20
a) jednostranná s dobrým kýpťom	30
b) jednostranná s oslabeným kýpťom	40
c) obojstranná s dobrou funkciou kýpťov	50
d) obojstranná s oslabenou funkciou kýpťov	
10. Strata nohy v Lisfrancovom kĺbe alebo v oblasti metatarzov s dobrou alebo s oslabenou funkciou amputačného kýtľa	20
a) jednostranná s dobrým kýpťom	30
b) jednostranná s oslabeným kýpťom	40
c) obojstranná s dobrou funkciou kýpťov	50
d) obojstranná s oslabenou funkciou kýpťov	30
11. Strata všetkých prstov na jednej nohe	50
12. Strata všetkých prstov na oboch nohách	
	60
13. Stuhnutie oboch bedrových kĺbov	70 – 80
a) v priaznivom postavení	
b) v nepriaznivom postavení	
14. Stuhnutie jedného bedrového kĺbu	40
a) v priaznivom postavení	50
b) v nepriaznivom postavení	
15. Obmedzenie pohyblivosti bedrového kĺbu <i>(Posudzovaný kĺb sa hodnotí komplexne, nielen jeden rozsah pohybu, do úvahy treba vziať aj rtg. popis. Za hlavný pohyb je považovaná flexia.)</i>	
a) ľahký stupeň – flexia do 100° (abdukcia do 40°, addukcia do 30°, extrarotácia do 40°, intrarotácia do 30°, extenzia 0°)	10
1. jednostranne	20
2. obojstranne	
b) stredný stupeň – flexia do 70° (abdukcia do 20°, addukcia do 10°, extrarotácia do 20°, intrarotácia do 15°, prípadná flekčná kontraktúra do 20°)	30
1. jednostranne	40
2. obojstranne	
c) ťažký stupeň – flexia do 40° (abdukcia – viklavá, addukcia – viklavá, extrarotácia – viklavá, intrarotácia – viklavá, prípadná flekčná kontraktúra nad 20°)	50
1. jednostranne	
2. obojstranne	40 – 50
16. Vrodená luxácia bedrového kĺbu počas liečby (trvajúca viac ako 1 rok), podľa stupňa kĺbovej chyby (subluxácia – luxácia) a náročnosti použitej liečby (pri obojstrannom postihnutí +10 %)	20
17. Stav po operácii bedrového kĺbu s reziduálnou poruchou funkcie	30

(pri obojstrannom postihnutí +10 %)	50
a) ľahký stupeň 0° – 10° – 90°	
b) stredný stupeň 0° – 30° – 90°	
c) ťažký stupeň 0° – 30° – 90° + obmedzenie rotácií v zhybe	30
18. Stav po vykonanej endoprotéze bedrového kĺbu alebo kolenného kĺbu (po reoperácii +10 %)	50
a) jednostranná	
b) obojstranná	30
19. Pseudoartróza krčka stehennej kosti	50
a) stabilná	
b) instabilná	50
20. Pseudoartróza stehennej kosti	20
21. Skrútenie dolnej končatiny	30
a) od 4 cm do 6 cm	50
b) nad 6 cm	
c) nad 10 cm	80
22. Aseptická nekróza, Perthesova choroba v aktívnom štádiu počas liečenia (v rozsahu do dvoch rokov od začatia liečby)	30
23. Stuhnutie jedného kolenného kĺbu	50
a) v priaznivom postavení (ohnutie o 5° – 10°)	60
b) v nepriaznivom postavení	
24. Stuhnutie oboch kolenných kĺbov	30
a) v priaznivom postavení	
b) v nepriaznivom postavení	
25. Uvoľnenie väzivového aparátu kolena, luxácie (pri obojstrannom postihnutí +10 %)	
26. Stav po zlomenine jabĺčka (pri obojstrannom postihnutí +10 %)	20
a) bez dislokácie úlomkov s opakovanou liečbou	30
b) s dislokáciou úlomkov	10
27. Obmedzenie funkcie v kolennom kĺbe (vystretie/ohnutie)	20
a) ľahký stupeň (flexia do 100°)	
1. jednostranne	30
2. obojstranne	40
b) stredný stupeň (flexia do 70°, prípadná flekčná kontraktúra do 20°)	
1. jednostranne	40
2. obojstranne	50
c) ťažký stupeň (flexia do 30°, prípadná flekčná kontraktúra nad 20°)	
1. jednostranne	
2. obojstranne	50
28. Pseudoartróza kostí predkolenia	
29. Stuhnutie horného členkového kĺbu (pri obojstrannom postihnutí +10 %)	20
a) v priaznivom postavení (plantárna flexia od 5 do 15 stupňov)	30
b) v nepriaznivom postavení (plantárna flexia nad 15 stupňov)	10
30. Stuhnutie dolného členkového kĺbu (v strednom postavení) (pri obojstrannom postihnutí +10 %)	30
31. Stuhnutie horného členkového kĺbu aj dolného členkového kĺbu (pri obojstrannom postihnutí +10 %)	40
a) v priaznivom postavení	
b) v nepriaznivom postavení	
32. Obmedzenie funkcie členkového kĺbu (vystretie/ohnutie, vbočenie chodidla) (pri obojstrannom postihnutí +10 %)	20
a) ľahký stupeň	30
b) stredný stupeň (0° – 0° – 30°)	40
c) ťažký stupeň	
33. Pes equinovarus vrodený (stupeň funkčnej poruchy závisí od rozsahu)	30 – 50
	50 – 60

deformity nohy, od schopnosti či neschopnosti stáť a chodiť bez ortopedických topánok)	
a) jednostranný	
b) obojstranný	20 – 60
34. Ostatné deformity nohy s poruchou statiky a dynamiky nohy pri stojí a pri chôdzi stredného a ťažšieho stupňa podľa závislosti od trvalého nosenia ortopedických topánok a možnosti ďalšej liečby	80
35. Úplná strata funkcie jednej dolnej končatiny	

Miera funkčnej poruchy sa určí podľa následkov zdravotného postihnutia straty dolnej končatiny (anatomická alebo funkčná) a bez ohľadu na kompenzáciu týchto následkov ortopedickými pomôckami. Miera funkčnej poruchy sa určí v závislosti od rozsahu funkčných porúch, rtg zmien v zmysle degeneratívnych zmien a deformácií a od dosiaľ vykonanej liečby, prípadne možnosti ďalšej liečby.

Miera funkčnej poruchy sa určí podľa následkov zdravotného postihnutia straty hornej končatiny (anatomická alebo funkčná) s prihliadnutím na dominantnosť hornej končatiny a bez ohľadu na kompenzáciu týchto následkov ortopedickými pomôckami.

Pri strate všetkých desiatich prstov sa posudzuje strata celých prstov, neposudzuje sa strata jednotlivých článkov prstov.

Pri strate alebo čiastočnej strate končatiny sa hodnotí anatomické alebo funkčné zdravotné postihnutie končatiny.

XIII. Močové ústrojenstvo

A. Postihnutie obličiek

Druh zdravotného postihnutia	Miera funkčnej poruchy v %
1. Strata alebo výpad funkcie obličky pri zdravej druhej obličke	10 – 20
2. Vývojová anomália obličiek bez podstatných ťažkostí a bez funkčného obmedzenia	0 – 10
3. Nefrolitiáza bez funkčného obmedzenia	
a) s kolikami s odstupom niekoľkých mesiacov	0 – 10
b) s častejšími kolikami a ťažkosťami	10 – 20
4. Postihnutie obličiek s obmedzením funkcie (bez ohľadu na etiológiu)	
a) ľahkého stupňa (obličkové funkcie sú trvale znížené s miernym obmedzením výkonnosti – kreatinín pod 130 umol/l)	20 – 40
b) stredného stupňa (obličkové funkcie sú značne znížené so značným obmedzením výkonnosti – kreatinín pod 150 umol/l)	50 – 60
c) ťažkého stupňa (sú prítomné laboratórne známky chronickej obličkovej insuficiencie s podstatným obmedzením výkonnosti – kreatinín nad 150 umol/l)	70 – 80
5. Strata alebo výpad jednej obličky s funkčným obmedzením druhej obličky	
a) ľahkého stupňa	
1. bez progresie	20 – 30
2. s progresiou – hladina kreatinínu v sére je pod 130 umol/l	40
b) stredného stupňa – hladina kreatinínu v sére je pod 150 umol/l	60
c) ťažkého stupňa – hladina kreatinínu v sére je nad 150 umol/l s prihliadnutím na komplikácie	60 – 80
6. Postihnutie obličiek liečených umelou obličkou (dialýzou) s ohľadom na prítomné komplikácie	60 – 80
7. Transplantácia obličky	
a) stav po transplantácii obličky do dvoch rokov s prevenciou antibiotickej liečby	80 – 100
b) stav po transplantácii obličky s dobrou funkciou štepu po dvoch rokoch	50
8. Maligný tumor obličky	
a) po odstránení vo včasnom štádiu (T1 NOMO)	
1. bez komplikácií	40

2. s komplikáciami	50
b) po stabilizácii zdravotného stavu	
1. do piatich rokov od stabilizácie	50
2. po piatich rokoch od stabilizácie	40 – 50
c) neliečiteľné formy	90 – 100
d) recidívy	70 – 80

B. Ochorenie močových ciest

Druh zdravotného postihnutia	Miera funkčnej poruchy v %
1. Chronický zápal močových ciest	">
a) ľahšieho stupňa (bez podstatnej poruchy mikcie)	0 – 10
b) ťažšieho stupňa (so značnými poruchami mikcie)	10 – 20
2. Poruchy vyprázdňovania močového mechúra	
a) ľahšieho stupňa (pri nepatrnej retencii moču, nočné odkvapkávanie moču)	10
b) ťažšieho stupňa (potrebné manuálne vyprázdňovanie, použitie močového stimulátora, značná retencia moču /nad 100 ml/, bolestivé močenie)	20 – 30
c) s potrebou pravidelného cievkovania, trvalé nosenie cievky, urinálu bez podstatných sprievodných prejavov	50
3. Maligný tumor močového mechúra (povrchový a infiltratívny)	
a) po odstránení v počiatočnom štádiu (T1-2 NOMO)	50
b) po odstránení v pokročilom štádiu, počas onkologickej liečby	80 – 90
c) po stabilizácii zdravotného stavu	
ca) do piatich rokov od stabilizácie	50
cb) po piatich rokoch od stabilizácie	40
d) neliečiteľné formy	90 – 100
e) recidívy	70 – 80
4. Inkontinencia moču	
a) relatívna inkontinencia moču	
stresová I. stupňa	0
stresová II. stupňa	20 – 30
stresová III. stupňa	50
b) urgentná inkontinencia, prípadne zmiešaná s prevahou urgencie si vyžaduje kompletné urodynamické vyšetrenie na potvrdenie správnosti diagnózy	50
c) úplná inkontinencia moču	50 – 70
5. Zvráskavený mechúr so značným zmenšením kapacity	50
6. Močovodnokožná píšťala prednej močovej trubice pri inkontinencii moču	30
7. Močovo-črevná píšťala pri análnej inkontinencii	60
8. Obličkovo-kožná píšťala, močovodnokožná píšťala a mechúrovo-kožná píšťala so značnou sekréciou	70
9. Umelý vývod moču navonok – trvalý	60 – 80
10. Funkčne málo významné anomálie močovopohlavného systému	10 – 20
11. Anomálie so stredne ťažkým postihnutím až ťažkým postihnutím funkcie a telesnej výkonnosti	50 – 70
12. Vrodené chyby močovopohlavného systému s anomálnym vyústením, rázštepové chyby u detí	50

Miera funkčnej poruchy zdravotného postihnutia močového ústrojenstva sa určí poruchou produkcie moču (overí sa najmä funkčným vyšetrením, lekárskymi nálezmi, urodynamickým vyšetrením, endoskopicky).

Stupeň inkontinencie môže diagnostikovať urológ, gynekológ, neurológ a gerontológ podľa druhu inkontinencie.

Miera funkčnej poruchy pri zdravotných postihnutiach uvedených v písmene B bodoch 6 až 12 sa určuje len do obdobia rekonštrukčného riešenia.

XIV. Pohlavné orgány

A. Mužské pohlavné orgány

<i>Druh zdravotného postihnutia</i>	<i>Miera funkčnej poruchy v %</i>
1. Strata penisu	70
2. Čiastočná strata penisu	50
3. Maligný tumor penisu	
a) po odstránení v počiatočnom štádiu (T1-2 NOMO)	50 – 80
b) po odstránení v pokročilom štádiu, počas onkologickej liečby	80 – 90
c) po stabilizácii zdravotného stavu	50
d) neliečiteľné formy	90 – 100
e) recidívy	70 – 80
4. Strata oboch semenníkov alebo úplná atrofia oboch semenníkov	
a) pred skončením telesného vývoja do 18. rokov veku)	50 – 80
b) v produktívnom veku	50 – 70
c) vo vyššom veku (po andropauze)	10
5. Maligný tumor semenníka	
a) po odstránení lokalizovaného seminómu alebo lokalizovaného malígneho teratómu bez postihnutia lymfatických uzlín (T1 NOMO)	50 – 70
b) v pokročilom štádiu, počas onkologickej liečby	70 – 100
c) po stabilizácii zdravotného stavu (do piatich rokov od stabilizácie)	50
d) po stabilizácii zdravotného stavu (po piatich rokoch od stabilizácie podľa veku)	40 – 50
e) neliečiteľné formy	90 – 100
6. Maligný tumor prostaty	
a) po odstránení v počiatočnom štádiu (T1-2 NOMO), ak je prítomná erektilná dysfunkcia, alebo inkontinencia moču ako následok liečby	40 – 50
b) po odstránení alebo neodstránení v pokročilom štádiu, počas onkologickej liečby	80 – 90
c) po stabilizácii zdravotného stavu (do piatich rokov od stabilizácie)	50
d) po stabilizácii zdravotného stavu (po piatich rokoch od stabilizácie)	40 – 50
e) neliečiteľné formy	90 – 100
f) recidívy	70 – 80
7. Maligný tumor prsnej žľazy	
a) po odstránení v počiatočnom štádiu (T1 NOMO)	40 – 50
b) po odstránení v pokročilom štádiu, počas onkologickej liečby	80 – 90
c) po stabilizácii zdravotného stavu (do piatich rokov od stabilizácie)	50
d) po stabilizácii zdravotného stavu (po piatich rokoch od stabilizácie)	40
e) recidívy	70 – 80
f) neliečiteľné choroby	90 – 100
8. Vrodené chyby pohlavných orgánov	40 – 60

B. Ženské pohlavné orgány

<i>Druh zdravotného postihnutia</i>	<i>Miera funkčnej poruchy v %</i>
1. Strata prsníka nenádorovej etiológie (vo fertilnom veku)	40
a) jednostranná	50
b) obojstranná	
2. Strata atrofického prsníka po menopauze	10 – 20
a) jednostranná	20 – 30
b) obojstranná	10 – 20
3. Hypertrofia prsníkov (pubertálna forma, mastoptóza)	
4. Maligný tumor prsnej žľazy	50
a) po odstránení v počiatočnom štádiu (T1 NOMO)	80 – 90
b) po odstránení v pokročilom štádiu, počas onkologickej liečby	50
c) po stabilizácii zdravotného stavu (do piatich rokov od stabilizácie)	40 – 50
d) po stabilizácii zdravotného stavu (po piatich rokoch od stabilizácie podľa veku)	70 – 80
e) recidívy	90 – 100
f) neliečiteľné formy	
5. Strata maternice alebo sterilita vo fertilnom veku (treba prihliadať na psychoreaktívne poruchy)	30 – 40

6. Maligny tumor krčka maternice a tela maternice (s výnimkou carcinoma in situ)	
a) po odstránení tumoru krčka maternice alebo tela maternice v štádiu Ia, Ib (T1 NOMO)	40 – 50
b) po odstránení tumoru v pokročilom štádiu, počas onkologickej liečby	80 – 90
c) po stabilizácii zdravotného stavu (do piatich rokov od stabilizácie)	50
d) po stabilizácii zdravotného stavu (po piatich rokoch od stabilizácie)	40 – 50
e) neliečiteľné formy	90 – 100
f) recidívy	70 – 80
7. Strata oboch vaječníkov bez výrazného patologického účinku na hormonálny systém	10
8. Strata oboch vaječníkov vo fertílno m veku alebo pri nedostatočnej možnosti substitúcie pri vyrovnaní hormonálneho deficitu	30 – 40
9. Maligny tumor vaječníka	40 – 50
a) po odstránení v počiatočnom štádiu (T1 NOMO)	80 – 90
b) v pokročilom štádiu, počas onkologickej liečby	50
c) po stabilizácii zdravotného stavu (do piatich rokov od stabilizácie)	40 – 50
d) po stabilizácii zdravotného stavu (po piatich rokoch od stabilizácie)	90 – 100
e) neliečiteľné formy	70 – 80
f) recidívy	
10. Chronický alebo často sa opakujúci zápal vaječníkov, závesného aparátu maternice alebo maternice	0 – 10
a) ľahkého stupňa	10 – 20
b) stredného stupňa	20 – 30
c) ťažkého stupňa (recidívy viackrát v roku)	
11. Endometrióza ťažkého stupňa	30 – 40
12. Vaginálne píšťaly	40 – 60
a) píšťala močová cesta – pošva	40 – 60
b) píšťala konečník – pošva	80 – 90
c) píšťala močová cesta – konečník – pošva	20 – 30
d) filiformné píšťaly	
13. Pokles pošvovej steny alebo maternice	0 – 10
a) bez močovej inkontinencie alebo s nepatrnou stresovou inkontinenciou moču (I. stupeň)	20 – 40
b) s čiastočnou inkontinenciou moču	50 – 60
c) s úplnou inkontinenciou moču	40 – 60
14. Vrodené chyby pohlavných orgánov	10
15. Craurosis vulvae	30 – 50
a) ľahkého stupňa bez ťažkostí alebo s minimálnymi ťažkosťami	
b) ťažkého stupňa so značnými ťažkosťami, sekundárne zmeny (vredy, ekzémy, jazvy)	40 – 50
16. Maligny tumor pošvy a vonkajších rodidiel (s výnimkou carcinoma in situ)	80 – 90
a) po odstránení v počiatočnom štádiu (T1 NOMO)	50
b) v pokročilom štádiu, počas onkologickej liečby	40 – 50
c) po stabilizácii zdravotného stavu (do piatich rokov od stabilizácie)	90 – 100
d) po stabilizácii zdravotného stavu (po piatich rokoch od stabilizácie)	70 – 80
e) neliečiteľné formy	
f) recidívy	

Miera funkčnej poruchy zdravotných postihnutí sa určí na základe klinického obrazu v urologickej, sexuálnej a onkologickej oblasti.

Pri zdravotných postihnutiach ženských pohlavných orgánov sa miera funkčnej poruchy určí na základe gynekologického, endokrinologického, sexuologického a onkologického vyšetrenia s prihliadnutím na vek ženy. Pri týchto ochoreniach a chybách sa zohľadňujú aj možné psychické následky.

Pri vrodených poruchách pohlavných orgánov sa miera funkčnej poruchy určí len do obdobia rekonštrukčného riešenia.

<i>Druh zdravotného postihnutia</i>	<i>Miera funkčnej poruchy v %</i>
1. Stavy po traume (úraze) hlavy a mozgu s vnútrolebkovým krvácaním, s trvalými poruchami v neurologickej, psychiatrickej, psychologickej a zmyslovej oblasti	20 – 30
a) poruchy ľahkého stupňa	40 – 60
b) poruchy stredného stupňa	70 – 80
c) poruchy ťažkého stupňa	10
2. Stavy po zlomeninách lebky bez neurologických príznakov, stavy po otrase mozgu	
3. Zohyzďujúce znetvorenie tváre, ťažké deformity kostných a mäkkých častí ovplyvňujúcich mimiku, artikuláciu, žuvanie a pod.	30 – 60

Miera funkčnej poruchy uvedených zdravotných postihnutí sa určí podľa klinickej symptomatológie v neurologickej, stomatologickej, oftalmologickej a estetickej oblasti. Hodnotí sa druh zdravotného postihnutia, vek a stupeň funkčnej poruchy.

XVI. Kombinované postihnutie zraku a sluchu

<i>Druh zdravotného postihnutia</i>	<i>Miera funkčnej poruchy v %</i>
1. Hluchoslepota funkčne v rozsahu obojstrannej ťažkej nedoslýchavosti až hluchoty a obojstrannej úplnej slepoty a praktickej slepoty	100
2. Hluchoslepota funkčne v rozsahu obojstrannej stredne ťažkej nedoslýchavosti a obojstrannej silnej slabozrakosti	80